

Standard Eurobarometer 90

National rapport

Meningsmåling i EU

Danmark

Efterår 2018

Undersøgelsen er blevet bestilt og koordineret af den Europa Kommissionen, Generaldirektoratet for Kommunikation.

Denne rapport er udarbejdet for Europa-Kommissionens Repræsentation i Danmark.

Fortolkninger og holdninger udtrykt i rapporten repræsenterer ikke Europa-Kommissionens synspunkter, men alene forfatterens.

Standard Eurobarometer EB90

National rapport

MENINGSMÅLING I EU

DANMARK

<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion>

Undersøgelsen er blevet bestilt og koordineret af den Europa Kommissionen, Generaldirektoratet for Kommunikation.

Denne rapport er udarbejdet for Europa-Kommissionens Repræsentation i Danmark.

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	2
KEY FINDINGS	3
I. GENERELT – DANSKERNE, DEMOKRATIET OG EU	4
1 Hvordan fungerer demokratiet?	4
2 Syn på EU	4
II. BEKYMRINGER - DANSKERNE OG EU	5
1 Emner der bekymrer i forhold til eget land	5
2 Emner der bekymrer i forhold til EU	6
3 Syn på retningen for eget land, EU og USA	7
III. VÆRDIER - DANSKERNE OG EU	8
1 Personlige værdier og EU's værdier	8
2 Fælles værdier	9
IV. EU BUDGETTET	10
1 Hvad mener borgerne at EU-budgettet går til?	10
2 Hvad ønsker borgerne at EU-budgettet bruges på?	10
V. EU OG MEDIERNE	11
1 Mængde og kvalitet af EU-stof	11
2 Diskussion af national-, lokal- og EU-politiske spørgsmål	11
KONKLUSION	12

FORORD

Nærværende rapport indeholder en analyse af Eurobarometer 90. Rapporten præsenterer resultaterne fra den seneste danske meningsmåling, som indgår i Europa-Kommissionens Eurobarometer-undersøgelser. Eurobarometer-undersøgelserne gennemføres under ledelse af Kantar Public. Kantar Public fungerer som overordnet koordinator for Eurobarometeret med direkte kontakt til de nationale afdelinger, som indsamler data i hvert enkelt EU-land.

De nationale rapporter udarbejdes normalt en gang årligt, med udgangspunkt i gennemførte national repræsentative spørgeskemaundersøgelser i de 28 EU-lande. De udvalgte repræsentative stikprøver i de enkelte lande får stillet en række enslydende spørgsmål.

Svarene til denne rapport blev indsamlet i perioden 8.-22. november 2018, blandt 1.020 personer, 15 år eller derover og bosiddende i Danmark.

Rapporten præsenterer resultaterne for udvalgte emneområder såsom; Hvad har EU opnået? Hvad bekymrer danskerne/EU borgerne sig om? Hvordan ser danskerne og EU-borgerne på EU budgettet?

Det er håbet, at rapporten vil udgøre et supplerende statistisk informationsgrundlag for diskussionerne om danskernes forhold til EU og det europæiske samarbejde.

2018 har som de tidligere år været præget af flere terror-anslag på europæisk grund, blandt andet i Frankrig og Tyskland. På den hjemlige scene har især sager om bankers rolle i hvidvaskning, international svindel med udbytteskat samt lokal svindel med udlodningsmidler præget det sidste halvår af 2018. På den EU-politiske front har Storbritanniens arbejde henimod en endelig udtrædelse af EU fortsat fyldt en del i medierne. Begivenhederne kan have haft betydning for de danske resultater i undersøgelsen.

KANTAR Gallup

Bjarne Lindemose

Senior Research Executive

KEY FINDINGS

Mest positive resultat af EU

- "Fred blandt EU-medlemslandene" er det mest positive der er kommet ud af EU ifølge danskerne. "Den fri bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser" følger på 2. pladsen.

Demokratiets funktion

- Sammenlignet med EU28 har danskerne generelt stor tillid til hvordan demokratiet fungerer nationalt samt i EU. 91% af danskerne er tilfredse med hvordan demokratiet fungerer i deres land, mod 57% blandt EU28. I forhold til demokratiets funktion i EU er 68% af danskerne tilfredse mod 50% blandt EU28.

Bekymringer – Danskerne og EU

- Danskerne er i forhold til deres eget land især bekymrede for "Miljø-, klima og energispørgsmål", "Sundhedssystemet og sygesikring" samt "Indvandring". Blandt de øvrige EU-borgere er de vigtigste emner; "Arbejdsløshed", "Stigende priser, Inflation" og "Indvandring".
- Når det gælder EU er største bekymring, blandt danskerne; "Indvandring", "Klimaforandringer" samt "Terrorisme". "Indvandring" og "Terrorisme" er de 2 største bekymringer blandt EU28, efterfulgt af "EU-landenes offentlige finanser".

Værdier – Danskerne og EU

- På det personlige plan er danskernes vigtigste værdier "Menneskerettigheder", "Fred" og "Demokrati". Blandt EU28 er de vigtigste værdier for borgerne personligt; "Fred" "Menneskerettigheder" og "Respekten for menneskeliv".
- Danskerne er enige med EU28 i forhold til hvilke værdier der bedst repræsenterer EU; Demokrati, Fred og Menneskerettigheder.

EU-budgettet

- I forhold til EU-budgettet tror danskerne at følgende poster er dem som hovedparten af EU-budgettet går til; "Landbrug og udvikling af landdistrikter", "Administration" samt "Forsvar og sikkerhed".
- Skulle danskerne selv vælge skulle budgettet i fremtiden primært gå til "Klimaforandringer og miljøbeskyttelse", "Beskæftigelse, sociale anliggender og folkesundhed" samt "Videnskabelig forskning og innovation".

I. GENERELT – DANSKERNE, DEMOKRATIET OG EU

1 Hvordan fungerer demokratiet?

Der ses en markant forskel i opfattelsen af hvordan demokratiet fungerer i de respektive lande. Således er 91% af danskerne tilfredse (40% Meget tilfredse + 51% Nogenlunde tilfredse) med hvordan demokratiet fungerer i Danmark, mod 57% blandt EU28.

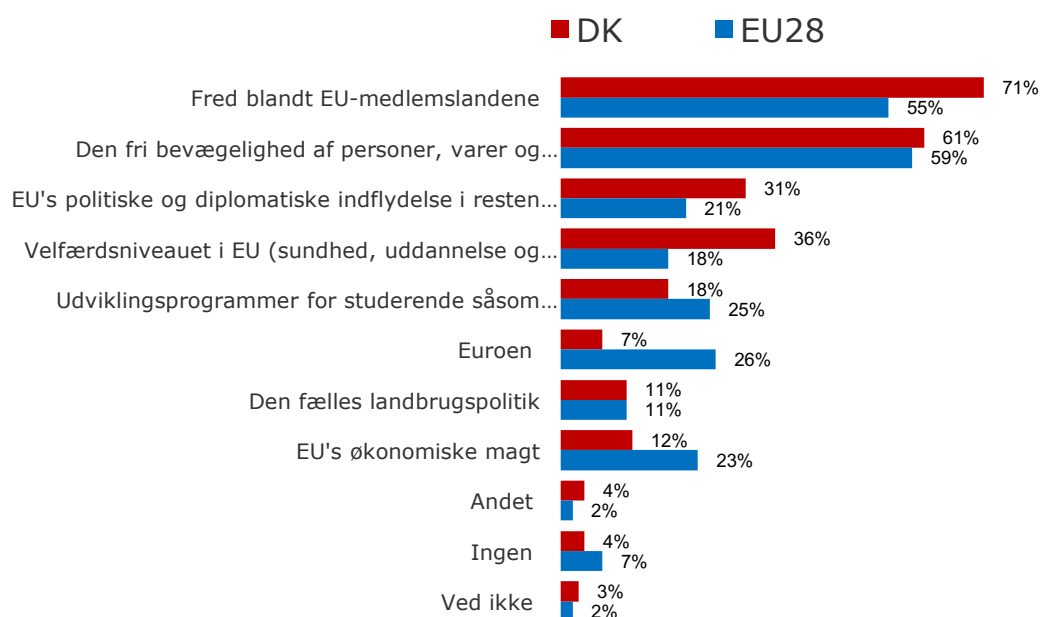
Geografisk varierer tilfredshedsgraden fra 89% for Region Hovedstaden til 96% for Region Syddanmark.

Danskerne har sammenlignet med EU28 også mere tiltro til, hvordan demokratiet fungerer i EU, således er 68% tilfredse (9% Meget tilfredse + 59% Nogenlunde tilfredse), mod 50% blandt EU28.

2 Syn på EU

På spørgsmålet om hvad der er de mest positive resultater af EU, nævner 71% af danskerne; "Fred blandt EU-medlemslandene" efterfulgt af "Den fri bevægelighed af mennesker, varer og tjenesteydelser inden for EU" (61%) og "Velfærdsniveauet i EU (sundhed, uddannelse, pension)". Sidstnævnte angives af 36% af danskerne. Jo ældre danskerne er, jo oftere nævnes freden blandt EU-medlemslandene som mest positive effekt af EU; varierende fra 63% blandt de 15-24-årige til 83% blandt de 75+ årige.

Freden og den fri bevægelighed er ligeledes blandt de oftest-nævnte positive resultater af EU blandt EU28. Top3 blandt EU28 ser således ud; "Den fri bevægelighed af mennesker, varer og tjenesteydelser inden for EU" (59%), "Fred blandt EU-medlemslandene" (55%) samt "Euroen" (26%). Se fig. 1.

Figur 1: Hvilket af følgende synes du er det mest positive, der er kommet ud af EU?

II. BEKYMRINGER - DANSKERNE OG EU

1 Emner der bekymrer i forhold til eget land

"Miljø-, klima- og energispørgsmål" (37%) og "Sundhedssystemet og sygesikring" (35%) er de aspekter som flest danskere bekymrer sig om i forhold til Danmark. Som nummer 3 følger "Indvandring" (30%). Se fig. 2. nedenfor. Sammenlignet med resultaterne fra sidste års rapport (EB88) ses det tydeligt at miljø og klima nu, i endnu højere grad, sætter dagsordenen i Danmark (stigning fra 28% til 37%). "Sundhedssystemet og sygesikring" samt "Indvandring" ligger omvendt på niveau med sidste år (hhv. 35% vs. 34% og 30% vs. 32%). "Kriminalitet" som bekymring er faldet i forhold til sidste år.

Sammenlignet med EU28 er det to andre aspekter, der bekymrer borgerne i de andre lande mest, nemlig; "Arbejdsløshed" (23%) og "Stigende priser/inflation/leveomkostninger" (21%). Herefter følger "Indvandring" (21%). "Arbejdsløshed" og "Indvandring" lå også i Top3 i sidste års rapport (EB88), mens "Stigende priser/inflation" er ny i Top3 i forhold til sidste år.

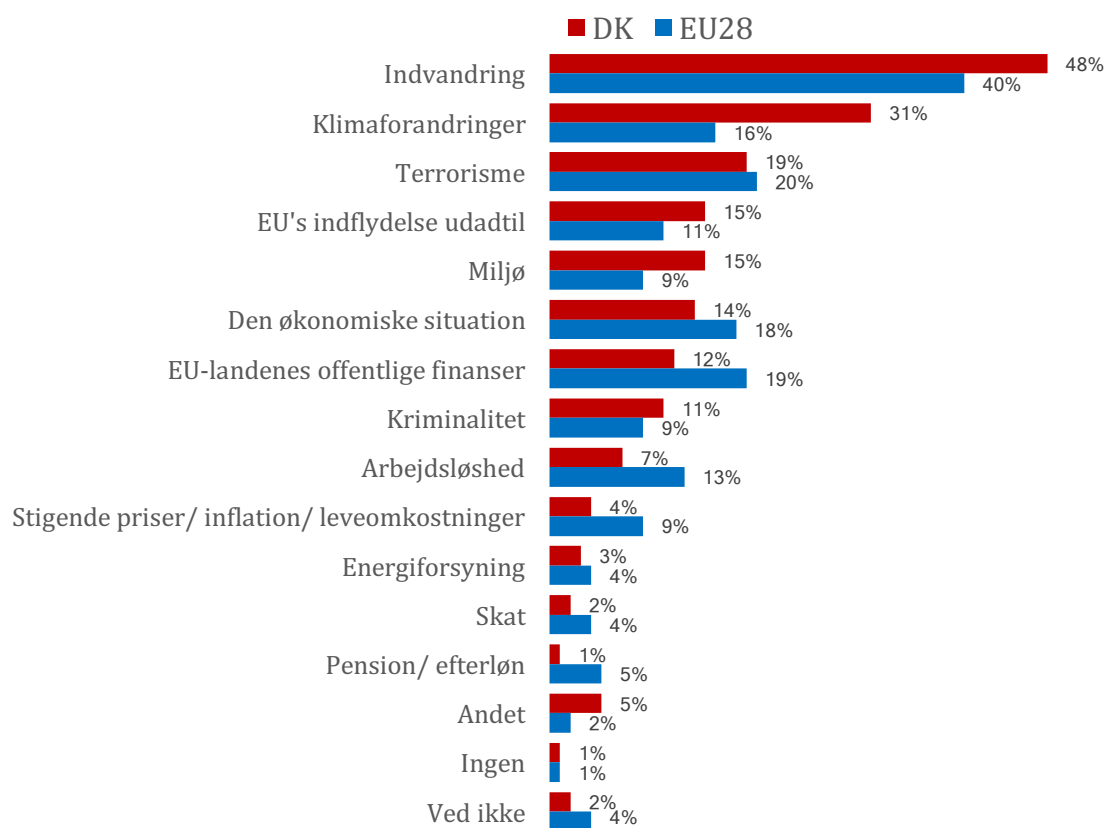

Figur 2: Hvad mener du er de to vigtigste problemstillinger, Danmark står over for lige nu?

2 Emner der bekymrer i forhold til EU

Sammenlignet med sidst års måling (EB88) er det de samme 3 parametre, der ligger i Top3 dog har "Klimaforandringer" nu overhalet "Terrorisme". De 3 største bekymringer blandt danskerne i forhold til EU er således "Indvandring" (48% mod 52%), "Klimaforandringer" (31% mod 24%) samt "Terrorisme" (19% mod 35%).

"Indvandring" er ligeledes største bekymring blandt EU28 (40%), efterfulgt af "Terrorisme" (20%) og "EU-landenes offentlige finanser" (19%). Se fig. 3 nedenfor. Sammenlignet med sidste års resultater ses især en markant reduktion i andelen, der angiver "Terrorisme" (20% mod 38% sidste år).

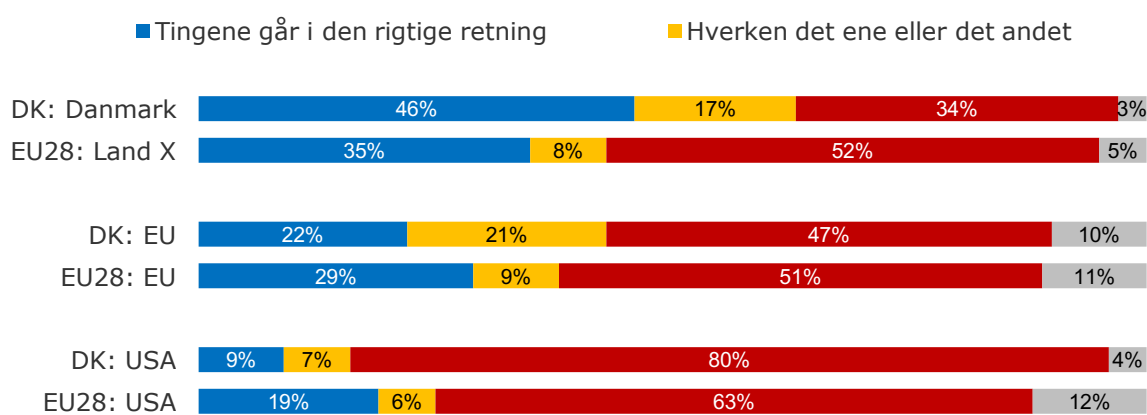

Figur 3: Hvad synes du er de 2 største problemer, som EU står over for i øjeblikket?

3 Syn på retningen for eget land, EU og USA

Generelt mener 46% af danskerne at det går den rigtige retning for Danmark. Dette dækker over store forskelle mellem kønnene (mænd 52% vs. kvinder 39%) samt mellem aldersgrupper (63% blandt de 15-24-årige mod 35% blandt de 25-39 årige). Aldersgrupperne 40-54 år samt 55+ ligger begge tættere på gennemsnittet, med henholdsvis 42% og 47%.

Danskerne er mindre positive, når det gælder EU; 47% af danskerne mener det går den forkerte vej, mens 22% svarer at det går den rigtige vej. Samme tendens ses blandt EU28. Generelt er der enighed om, at det går den forkerte vej i USA. Se fig. 4.

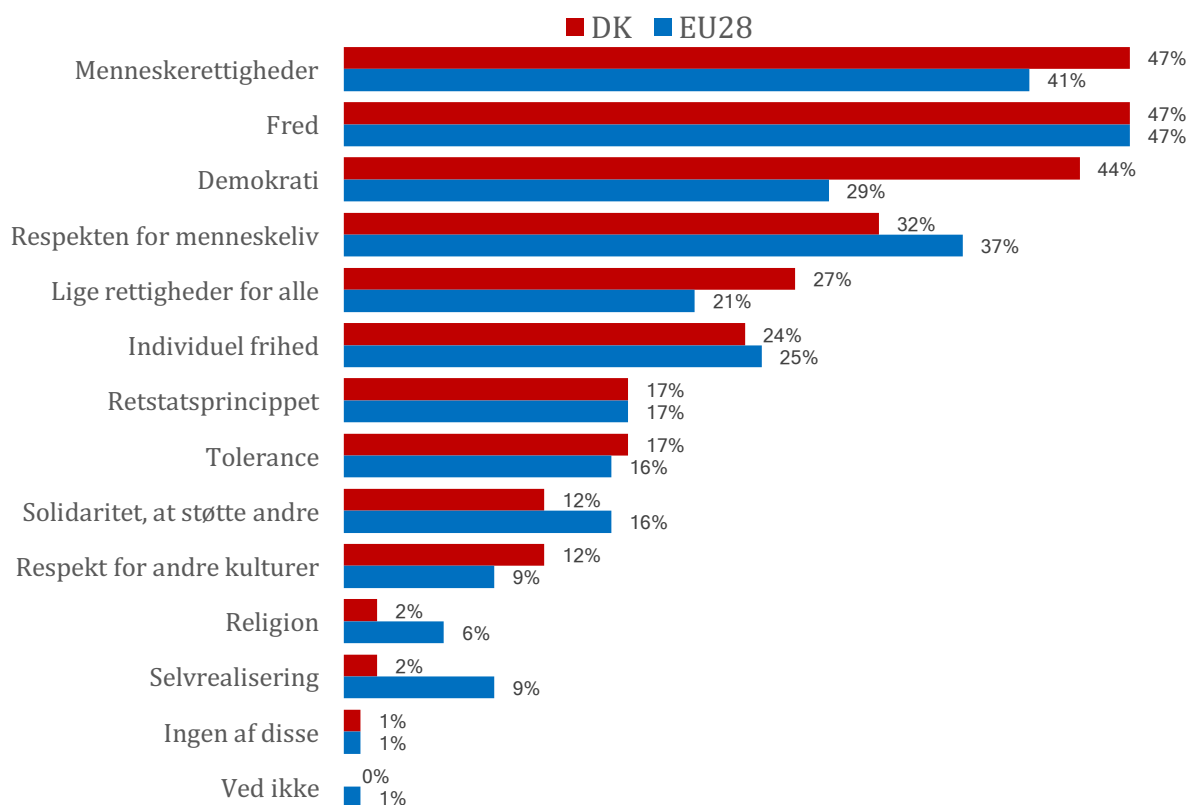

Figur 4: Synes du, at tingene på nuværende tidspunkt går i den rigtige eller i den forkerte retning i...?

III. VÆRDIER - DANSKERNE OG EU

1 Personlige værdier og EU's værdier

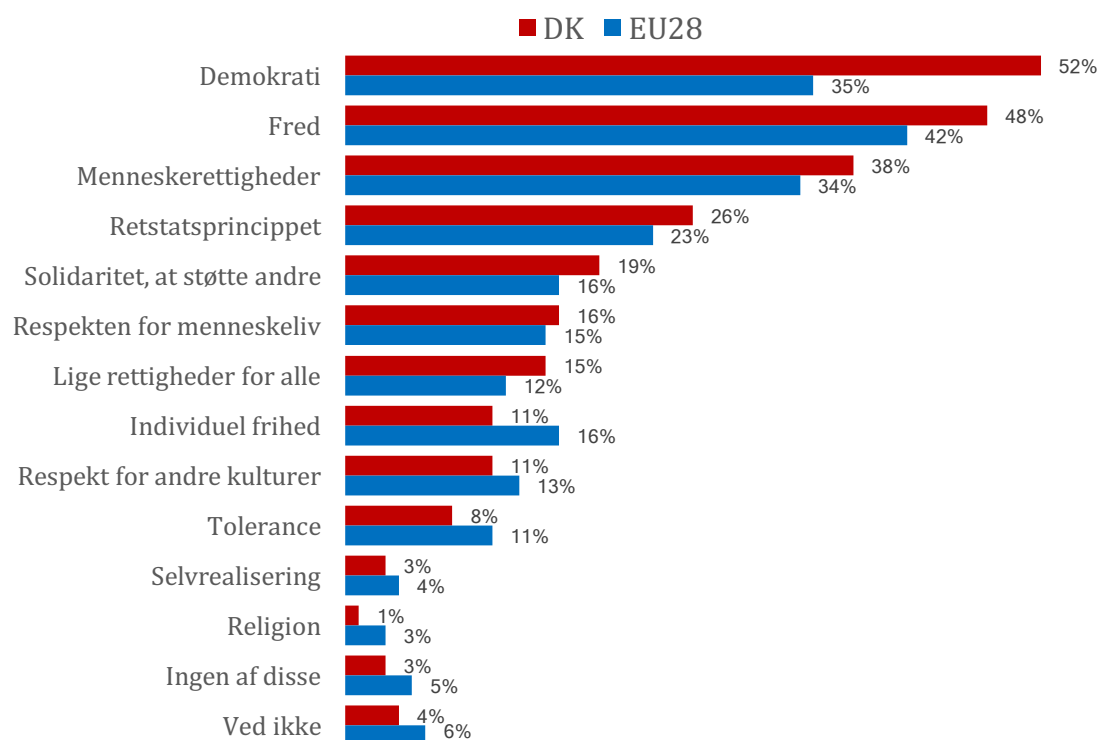
De vigtigste værdier for danskerne personligt er; "Menneskerettigheder" (47%), "Fred" (47%) og "Demokrati" (44%). Se fig. 5 nedenfor. "Menneskerettigheder" nævnes oftere af kvinder end af mænd (55% vs. 38%) mens "Demokrati" oftere nævnes af mænd end af kvinder (48% mod 41%). Ligeledes nævnes "demokrati" oftere jo ældre svarpersonen er, varierende fra 36% blandt de 15-24 årige til 47% for de 55+ årige.

Figur 5: Ud fra følgende liste, hvilke tre værdier er så vigtigst for dig personligt?

Når danskerne skal nævne hvilke værdier, der bedst repræsenterer EU er det de samme 3 værdier som er vigtigst for dem personligt, blot i en anden rækkefølge; "Demokrati" (52%), "Fred" (48%) og "Menneskerettigheder" (38%). "Fred" nævnes oftere jo ældre svarpersonen bliver; varierende fra 41% blandt 15-24-årige til 55% blandt de 55+ årige. Det er især kvinderne, der mener "Menneskerettigheder" er en værdi, der repræsenterer EU; nævnt af 44% af kvinderne mod blot 33% af mændene.

Disse 3 værdier er ligeledes de vigtigste, når der ses på gennemsnittet for alle 28 EU-lande; "Fred" (42%), "Demokrati" (35%) og "Menneskerettigheder" (34%). Se fig. 6 nedenfor.

Figur 6: Ud fra følgende liste, hvilke værdier repræsenterer så bedst EU?

2 Fælles værdier

På spørgsmålet om fælles værdier, mener 66% af danskerne at landene ligger tæt på hinanden (3% mener meget tæt og 63% mener nogenlunde tæt): Dette er højere end niveauet for EU28, hvor 53% mener landene ligger tæt på hinanden (4% mener meget tæt og 49% mener nogenlunde tæt).

Blandt danskerne ses aldersmæssig forskel i forhold til andelen, der mener landene ligger tæt på hinanden, når det gælder fælles værdier; 83% blandt de 15-24-årige vs. 60% blandt de 55+årige.

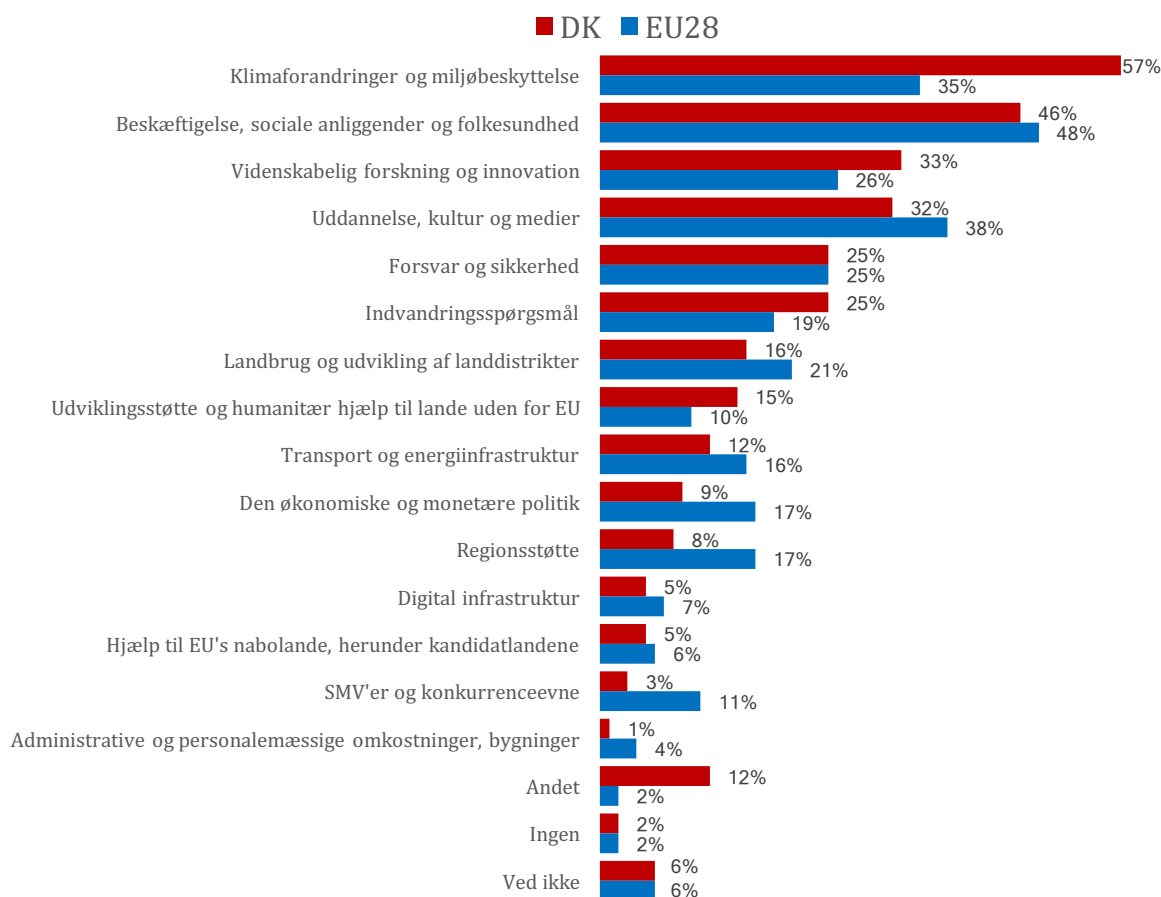
IV. EU BUDGETTET

1 Hvad mener borgerne at EU-budgettet går til?

Danskerne er blevet spurgt til hvilke områder (op til 4, ud fra en prædefineret liste), de tror mest af EU budgettet bruges på. De 3 oftest-nævnte områder er; "Landbrug og udvikling af landdistrikter" (54%), "Administrative og personalemæssige omkostninger, bygninger" (41%) samt "Forsvar og sikkerhed" (28%). Det er især mændene, der mener EU budgettet går til "Landbrug og udvikling af landdistrikter" (63% blandt mændene mod 45% blandt kvinderne). Området "Forsvar og sikkerhed" nævnes oftere blandt de yngre danskere (42% af de 15-24-årige mod 20% blandt de 55+ årige).

2 Hvad ønsker borgerne at EU-budgettet bruges på?

Billedet ser noget anderledes ud – når borgerne skal nævne hvilke områder, de gerne vil have EU budgettet bruges på. 57% af de adspurgte danskere nævner "Klimaforandringer og miljøbeskyttelse" efterfulgt af "Beskæftigelse, sociale anliggender og folkesundhed" (46%) samt "Videnskabelig forskning og innovation" og "Uddannelse, kultur og medier", nævnt af henholdsvis 33% og 32%. Se fig. 7 nedenfor. Kvinderne nævner oftere end mændene områderne klimaforandringer og beskæftigelse, mens mændene oftere end kvinderne nævner området om videnskabelig forskning og innovation (38% mod 29% blandt kvinderne).

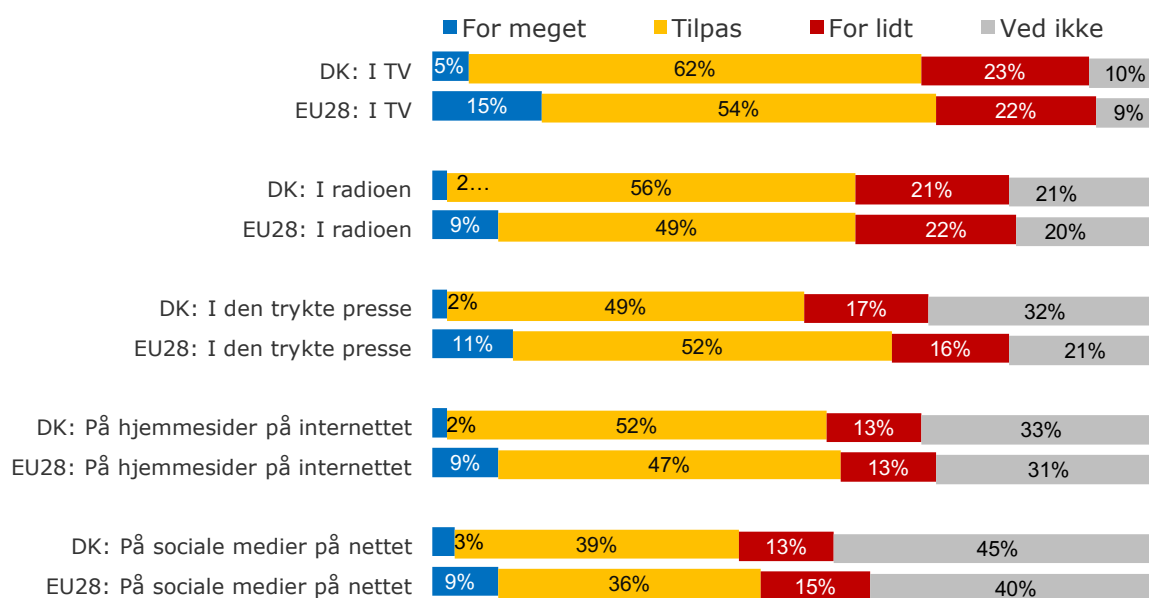
Figur 7: Og hvilket af følgende områder bør EU's budget efter din mening tildeles til? Primært til...?

V. EU OG MEDIERNE

1 Mængde og kvalitet af EU-stof

Over halvdelen af danskerne (62%) mener at der i TV tales "tilpas" om EU, mens 23% mener der tales for lidt. Samme mønster ses for Radio og den skrevne presse, hvor henholdsvis 56% og 49% af danskerne mener mængden er "tilpas" mens henholdsvis 21% og 17% mener det er for lidt. Se fig. 8 nedenfor.

De lavere niveauer af "tilpas" andele for de elektroniske medier "På hjemmesider" samt "På sociale medier på nettet" skyldes blandt andet høj andel af "ved ikke" blandt den ældste aldersgruppe; henholdsvis 55% og 69%.

Figur 8: Generelt set, mener du så, at man i Danmark taler for meget, tilpas eller for lidt om EU ...?

På tværs af medietyper mener størstedelen af danskerne at EU fremstilles neutralt; varierende fra 62% for TV til 38% for sociale medier på nettet.

2 Diskussion af national-, lokal- og EU-politiske spørgsmål

Overordnet set angiver over halvdelen af danskerne at de "en gang i mellem" diskuterer henholdsvis national-, lokal- og europæiske politiske spørgsmål med venner eller slægtninge. nedenfor. Største andele af personer der aldrig diskuterer politiske spørgsmål, ses i de yngste aldersgrupper; således diskuterer 37% de 15-24-årige aldrig EU politiske spørgsmål, mod 23% blandt de 55+ årige.

KONKLUSION

Som det er set ved tidligere målinger mener danskerne fortsat at "Fred blandt EU-medlemslandene" er det mest positive der er kommet ud af EU. "Den fri bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser" følger på 2. pladsen.

Danskerne har sammenlignet med EU28 generelt større tillid til hvordan demokratiet fungerer i nationalt samt i EU. 91% af danskerne er tilfredse med hvordan demokratiet fungerer i deres land, mod 57% blandt EU28. Når det drejer sig om demokratiet i EU er 68% af danskerne tilfredse mod 50% blandt EU28.

Danskerne er i forhold til Danmark især bekymrede for "Miljø-, klima og energispørgsmål", "Sundhedssystemet og sygesikring" samt "Indvandring". Blandt de øvrige EU-borgere er de vigtigste emner; "Arbejdsløshed", "Stigende priser, Inflation" og "Indvandring".

Når det gælder EU er største bekymring, blandt danskerne; "Indvandring", "Klimaforandringer" samt "Terrorisme". "Indvandring" og "Terrorisme" er ligeledes de 2 største bekymringer blandt EU28, med "EU-landenes offentlige finanser" på 3. pladsen.

I forhold til EU-budgettet nævner danskerne følgende poster som værende dem de tror hovedparten af EU-budgettet går til; "Landbrug og udvikling af landdistrikter", "Administration" samt "Forsvar og sikkerhed". Se note nedenfor. Skulle danskerne selv vælge skulle fremtidens budget primært gå til "Klimaforandringer og miljøbeskyttelse", "Beskæftigelse, sociale anliggender og folkesundhed" samt "Videnskabelig forskning og innovation".

Note: EU-budgettet fordeler sig reelt således: Landbrug og udvikling af landdistrikter; fiskeri: 39%, Økonomisk, social og territorial samhørighed (herunder regionsfonde, klimaforandringer osv.): 34%, Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse (herunder forskning): 13%, Administration:6%, Globalt Europa (hjælp til EU's nabolande, udviklingsbistand, handel): 6% samt Sikkerhed og medborgerskab: 2%.